

Передплата

жк «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

за члнв рік . . . 30 кер.
и пів року . . . 10 кер.
на зверхт року . . . 5 кер.
а місяць . . . 1-70 кер.

За границю:

члнв рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмем мплости і віри не возьмем,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що для крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщина). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи зверхтє застережені. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Привіт Рускому Товариству педагогічному в ювілей чвертьвікової праці.

(+) Культурні народи всего сьвіта зрозуміли з давна сю правду, що яка школа, така й суспільність, так і на рід. Тимто у всіх культурних народів пильну бачність звертали все на школу, на виховане і образоване молодого покоління. Побіч шкіл повставали всякі товариства, інститути і видавництва, котрі мали пособляти вихованю й образованю молодого покоління. З славянських народів до великого зросту дійшли Чехи як раз з підмогою школи і станули високо не лише глибоко вкоріненою і широко розповсюдженою народною сьвідомістю, але й двинули ся незвичайно на всіх полях культури. Тою дорогою пішли і Поляки і мимо затрати самостійного бити політичного осягнули бистрий розвиток національний і культурний. Відстрашаючим прикладом може послужити Росія, де самовлада наложила важкі пута народній просьвіті, вихованю й образованю молодого покоління в рідній его мові.

У нас же вельми недавно зрозуміли народовці, що не двигнемо ся з нашого народного й культурного занепаду, не станемо на кріпких самостійних основах, як довго не осьвідомимо широких верств народних, як довго не розповсюдимо просьвіти в кожній рускій хаті, як довго не будемо мати народним руским духом перенятих матерій, котрі би виховували національно сьвідоме руске покоління. А се може дати у великій часті школа, се можуть сповнити виховні інститути а також розумно ведені просьвітні і педагогічні видавництва.

Всякі такі змаганя і заходи вимагають великого накладу і багатій суспільности легко на се здобути ся. Алеж навіть економічно так добре поставлений нарід як Чехи зрозумів, що не сотки і тисячі корон зложені на такі цілі заможними одиницями, але сотики складані широкими верствами народними творять сей могутний капітал народний, котрим можна творити великі народні інституції.

Зрозуміла переогодом і руска суспільність, що треба нам іти слідом інших культурних народів, треба основувати просьвітні товариства, треба закладати бурси й інститути для убогої нашої молодіжи, а навіть для середньо заможної, щоби там дати їй потрібний догляд і покермувати єї вихованем в народній дусі.

Зрозуміла переогодом наша суспільність, що бурси й інститути без сьвідомого й розумного проводу й догляду не сповнять як слід своєї високої задачі, що треба нам товариства, котре би було тим керманичем і сторожем народного вихованя і образованя молодого покоління, щоби оно приняло ся організації й догляду тих виховних інститутів, щоби доповнювало в народнім напрямі у вихованю й образованю те, чого не може вповні дати публична школа, отже щоби засновинами приватних шкіл ішло з підмогою національному вихованю й образованю молодого покоління. Зрозуміла переогодом руска суспільність, що треба ввести в жите всякі виховавчі видавництва, котрі би не лише учительству вказували спосіб і напрям научуваня й вихованя, але також молодому поколіню подавали здоровий духовий і народний корм, щоби осьвідомлювати навіть дрібну дітвору і вже малку оживляли в ній народного духа.

Як раз четвертина столітя проминула, коли у Львові гурток народовців зібрав ся (деяких зпоміж них, як Василя Гльницького, Омеляна Партицкого, Амвразія Яновского, Омеляна Огоновского, Володимира Барвіньского, Григорія Врецьону і інших давно вже вкрила сира могила), щоби підложити підвалини до сего діла, котре нині так гарно процвітає, щоби заснувати Руске Товариство педагогічне. Але як небудь такі важні і високі цілі витичило собі се Товариство, руска суспільність не відразу зрозуміла его незвичайну досяглість, не відразу оцінила его діяльність і пізнала, що як раз оно кладе ті несхитні підвалини, на яких можна найпевнійше довести до певних відродин руского народу. З великими трудностями було приневолене бороти ся в своїх починах Руске Товариство педагогічне, позаяк до всего потреба було гроша, гроша і ще раз гроша а маленька вкладка членська (1 корона річно, і 1 корона яко одноразове вписове) не давали Товариству таких засобів, щоби свої великі задачі успішно переводити. Висота а властвю найнижша в порівнаню з усіма иншими товариствами стопа вкладки була засновниками обчислена на те, що кожда сьвідома руска людина буде почувати ся до обовязку стати членом Руск. Товариства педагогічного і щоти тим способом оно буде мати щорічно сотки а бодай на разі десятки тисяч корон. Вправді не зрозуміла сего ще настілько руска суспільність, але побачивши, як се Товариство само розвинуло

ся, як оно засновувало щораз численнійші філії, як оно щораз нові вводило бурси й інститути та безнастанно їх розширяло, як оно з великою натугою своїх сил і з великою саможертвою руского учительства львівского ввело в жите першу руску виділову школу ім. Шевченка, а відтак першу женьську семінарію учительську, котрої кандидатки сего року зложили вже іспит зрілости, як оно побіч Учителя і Дзвінка почало видавати і Педагогічну Бібліотеку Українсько-руську, як з лона сего Товариства витворило ся многоважне Товариство вакаційних осель — побачивши все те почала не тільки що раз більше горнути ся в члені сего Товариства але й датками добровільними пособляти его цілям і змаганям.

Сьогодні, коли се Товариство сьвяткує ювілей свого чвертьвікового єствования, мбжемо з радістю глядіти на ті гарні висліди й успіхи роботи просьвітної і виховної, що вже так виразно проявляють ся серед нашої суспільности. Але як раз сей ювілей повинен нагадати рускій суспільности, що она не сповнила ще як слід свого народного обовязку, що треба тепер всіх сил доложити, щоби се Товариство, котре своїми змаганями зложило доказ належного зрозуміня високої народної задачі, мало також потрібні до єї осягнення засоби. Тимто витаючи Руске Товариство педагогічне з чвертьвіковим ювілем, бажаємо єму найвисшого зросту і розцьвіту, висловлюємо горяче бажанє, щоби з 50-літєм его єствования кожда руска людина була его членом, а тоді певно стане оно о своїх силах і сповнить всі ті високі задачі, які ще его дожидають.

Случайна більшість парламентарна.

(Конець).

Першим таким змаганєм до витвореня робучої парламентарної більшости, без якої державна рада не вспівє нічого реального осягнути, були заходи д-ра Люегера коло вибору президії посольської палати, на котру він призначив головного свого помічника, магістратского директора, д-ра Вайскірхнера. Чехи намагали ся спершу з підмогою південних Славян і польского кола видвинути на президента д-ра Жачка, котрий був другим віцепрезидентом в давній палаті, хоч правительство посо-

бляло зовсім недвозначно змаганю д-ра Люегера.

Змаганє се зрозуміли Чехи і інші славянські сторонництва, зібрали ся на спільну нараду і занежали гадку про президентуру д-ра Жачка а постановили піддержувати д-ра Вайскірхнера. Не прибув на сю нараду славянських сторонництв лише голова руского клубу, і з сего можна би думати, що мабуть сему клубови є ближшими соціялісти, позаяк він навіть ухвалив упімнути ся о другу віцепрезидентуру для Пернерсторфера. (Чи ж при таких обставинах можна сподівати ся, що славянські сторонництва піддержать внесене руского клубу на засновни руского університету?)

Таким способом при виборі президента палати посольскої зложила ся в перше випадку більшість парламентарна, а 351 голосів, які упали на д-ра Вайскірхнера проти 101 голосів, які упали на Пернерсторфера, показують приблизно можливу робочу більшість парламентарну у важніших справах державної ради. Вправді рускі послы також дали свої голоси на д-ра Вайскірхнера, однак вони найшли ся тут лише випадково, а в інших справах імовірно будуть іти, як деякі члени клубу се наперед заявляли, з т. зв. поступовими сторонництвами (християнських суспільників уважають клерикалами, отже ретроградними) і будуть мати проти себе таку переважну більшість, яка вже зазначила ся при виборі президиї. Годить ся тут нагадати, що в 1897 році одушевляли ся навіть крайні живла поміж Русинами д-ром Люегером і його сторонництвом, удавали ся під його крила (віче в Hotel Union, промови д-ра Могильницького, д-ра Яросевича і т.п.) але тоді тому, позаяк він находив ся в боротьбі з міністерством гр. Баденього, котре не хотіло його вибору на бурмістра Відня предложити Короні до затвердження. Сьогодні, коли сторонництво християнських суспільників стало могутним і буде в злучі з іншими кермувати державними справами, коли в злучі з тим сторонництвом і іншими можна би і польске коло приневолити до уступки в користь оправданих потреб руского народу, руский клуб звертає ся в противний бік до боротьби, котра не буде мати виглядів позитивного успіху. Видно, що керманічі руского клубу не зрозуміли слів міністра-президента бар. Бека, висказаних при переговорах з руским клубом в минулій сесії: »Das Missliche ihrer Lage besteht darin, dass sie sich stets in einer Kampfstellung befinden. Sie müssen aus dieser Stellung heraus!« Розуміє ся, що й посеред сеї парламентарної більшости руский клуб був би приневолений вести боротьбу проти не одного рускому народови неприхильного заходу, але боротьба та не була би певно без успіху, хиба що руский нарід мав би вдоволяти ся такими »моральними перемогами«, як »перша руска демонстрація в парламенті«.

Наш боляк.

(Надіслана статя).

(Конець).

На конець еще слово про самого шан. автора.

Не ходить мені тут виключно лише о одну особу »Священника - Українця«. Таких священників є у нас на жаль більше, хоч дякувати Богу, небогато. Се якраз тип священників »патриотів«, »ширих народовців«, »народолюбців«, »поступовців«, »демократів« і »вільнодумців«, як їх називає наша преса, а які на жаль хоч не слушно, уважають ся представителями руского духовенства. Їх небогато, але мають голос у нашої світської інтелігенції якраз через свою »поступовість« і свій »лібералізм«. Їх погляди на ріжні справи близькі Церкви і духовенства знаходять радо місце в нашій пресі. Тут все фігурує їх голос, яко »голос духовенства«, »голос з кругів духовенства«, хоч ті круги духовенства з такими священниками не хочуть мати нічо спільного. Се тип тих священників, що на нараді видавничої спілки одної газети похваляють і беруть в оборону редактора, який виступав проти Церкви і духовенства, се тип тих священників, що редагують богохульні катехізми, що всюди наплюють і поборюють католицьку пресу, се тип тих священників, що в борбі з противником ніколи не виступлять отверто, з певним своїм підписом, але все і завжди скривають ся під криптоніми і псевдоніми, се тип тих священників, що засипують партійні радикальні органи своїми дописями і телеграмами, що ширять між своїми парохіянами радикальні газети і брошурки, се тип тих священників, що за ласкавий погляд одного з народних менерів готові і свою душу продати.

Взором таких »священників« є і наш шан. автор. Він на всьо дивить ся лише з національного становища. Віра у него на дальшій місци. Аби лише не »кацап«, проче всьо гаразд. Радикал се у него невинна, несвідомо людина. Зрештою радикалів викликало саме духовенство, яке з вїтком округи 58. нічо для народа не робить. У него світська інтелігенція (значить в ся) є добрим і дорадником і помічником і оборонцем і заступником як для духовенства, так і для народа. У него пропонідати, правити Богослуженя, уділяти св. Тайни, се рівнорядний обовязок для священника, як агітувати за радикальним кандидатом, робити народні маніфестації, закладати »Січі«, обраховувати касу громадскої крамниці, мірити чи важити бульбу в сільськім шпіхліри і т. п.

У него не потрібний жаден християнський рух, християнська партія, християнська школа, християнська преса... Се всьо придатне лише на западі, звідки можемо приймати тільки придатний нам радикалізм, соціялізм, вільну школу, реформу супружя і т. п. Християнського духа не годить ся ширити отверто, прямо, безпосередно, а тайно, незаметно, по »езуїтски«. Виступати отверто з християнським переконанєм тому не-

можна, бо сим зразим о собі нашу інтелігенцію. Ми мусимо скриватись з ними, як злодій з краденою річю!

Найважнішим обовязком кожного священника: 1) бороти ся з »кацапами«; 2) освідомлювати національно нарід і 3) бороти ся в перших лавах за волю і добробит народа.

Се перші і найголовніші обовязки християнського священника! Обовязки релігійні і церковні, ширене християнського духа, проповіданє християнської любови, се річ другорядна, менше вартна.

Ecce sacerdos Christi!

Такими статями і поглядами »священник« з »Діла« компромітує лише ціле руске духовенство, баламутить і так релігійну несвідому нашу світську інтелігенцію і усиляє, заколисує наш клир. Всьо добре, всьо в порядку, отже будьмо спокійні! Радикалізм най ширить ся далі, най обхоплює цілу нашу країну; ми не біймо ся нічого, лише борім ся з »кацапами«! Серед світської інтелігенції маємо своїх добрих дорадників і оборонців — тож спім далі. Всякий християнський рух осуджуймо з гори яко клерикалізм, яко езуїтський вплив з заходу, непригожий на наші рускі, спеціальні, відносини. Радіє радикалізм, яко клерикалізм.

Ось церковний дух, ось церковне вихованє частини нашого духовенства, яке вкриває нас всіх соромом в очах цілого християнського світа! Ось той гниючий боляк на нашім церковнім організмі, до якого операції час би вже взятись нашому клирови.

Ярослав Левіцький.

Парламентарні сторонництва.

Нова палата послів має тепер 40 партій, при чім соціяльно-демократичну партію вчисляє ся як одноцільне сторонництво. Найбільше поділили ся Німці, Чехи і Поляки, а іменно:

Німецькі партії: поступова, людова, німец.-клерикальна, всенімецька, демократів, аграрників, християнсько-соціалів, консерватистів, німецьких хлопів і свобідно-соціална — разом 10 груп.

Ческі партії: Старочехи, Молодочехи, католицькі народовці, націонал-соціалісти, поступова державно-правна партія, радикали (останні три групи творять т. з. »демократичну концентрацію«), поступовці, аграрники і партія католицьких хліборобів, — разом 9 партій.

Польські партії: консерватисти, всеполяки, польські центровці, націонал-демократи, краківські демократи і ніби-демократи (злучені разом в »Колі польським«), людовці, радикали — разом 8 партій.

Рускі партії: нац. демократи, радикали москвофіли — разом 3 партії.

Словінські: консерватисти і ліберали — 2 партії.

Італійські: консерватисти і ліберали — 2 партії.

Хорвацкі: правно-державна і національна — 2 партії.

До сего приходять: Румуни, Серби, сионісти, — отже 3 групи, що становить разом 40 груп, не вчисляючи диких.

3 державної ради.

На початку вчорашнього засідання внесено 4 наглі внесення в справі елементарних нещаст. По відданню карт голосування до поодиноких комісій, приступлено до дальших нарад над дальшим внесенем в справі санації кравчих фінансів. Пос. Абрагамович яко генеральний бесідник рго заявляє, що не звик промовляти за внесенем, против якого ніхто не виступає, однак мусить вказати на се, що внесенє пос. Реннера, жадаюче чотириприметникового виборчого права до соймів, є самостійним, а не додатковим внесенем і мусить трактувати ся окремо. Против сего промовляє пос. Діаманд, а віцепрезидент Жачек заявляє іменем президії, що оба внесення повинні трактувати ся окремо. Пос. Пернерсторфер полемізує з поглядом президії і жадає поіменного голосованя, а пос. Пергелът виступає против передбесідника серед невмовкаючих окликів соціялістів, які его називають «німецьким Абрагамовичем». За поіменним голосованем найшло ся достаточне підпертє, та відтак в поіменнім голосованю прийнято самостійне трактованє внесеня Реннера 178 голосами против 142, а голосували против соціялісти, Русини, польські людовці і чеські радикали.

Приступлено до дискусії над наглим внесенем в справі укараня урядників, а по промовах пп. Глекля, Сгранского (всенімця) і Гока перервано дискусію і міністер торговлі Форнт відповідав на інтерпеляції. На сїм замкнено засіданє; слідуєче ві второк.

Зміна регуляміну палати послів.

Правительственне предложене реформ регуляміну палати дотичить в першім радї трактованя правительственных предложень.

Для нарад над правительственными предложениями мають бути застережені засіданя ві вторки і середи. На предложене президента палата звичайною більшостию голосів може призначити еще инші дни для нарад над сими предложениями. Коли палата порішить $\frac{2}{3}$ голосів, то ві вторки і середи можуть вести ся наради також над иншими квестиями. Засіданя в пятницю застережено для нарад над справами з ініціативи послів і для устных відповідей міністрів на інтерпеляції.

В першім читаню може відбувати ся дискусія тільки тоді, коли посол згласить єї письменно найпізнійше на слідуєчім засіданю по внесеню предложеня і коли се жаданє підперте найменше 99 голосами. Перше читанє має ограничити ся до загальних засад предложеня. Безпосередне приступленє до другого читаня можуть ухвалити $\frac{2}{3}$ більшостию голосів. Дальші постанови проекту означують хід загальної і подрібної дискусії, як і 3-го читаня предложень та дотичать ограниченя фактичних спростовань. Поіменне голосованє може наступити на жаданє 100 послів. Бюджетовій комісії визначає ся 6-тижневий речинєць до предложеня справозданя. При другім читаню бюджету, крім генерального справоздавця, ніхто не може промовляти в загальній дискусії, як 3 четверти, а в подрібній не довше, як 20 минут.

Дальші заострення проекту відносять ся до дисциплінарних постанов. За нарушенє ладу і спокою на засіданю, чи поза ним можна посла, на підставі ухвали $\frac{2}{3}$ більшости без дискусії, виключити з палати і єї убикації найдовше на 5 днів, в разі повтореня учинку на 14

днів і утрату диет. Коли посол обвиняє когось неберучого уділу в нарадах палати, то обвиненому прислугує право до 4 тижнів внести зажаленє до президії, яке переказує ся комісії, зложеної з 9 членів. Комісія переводить розправи і вносить перед палату або на перехід до дневного порядку, або на уділенє послови нагани. В останнім разі комісія може запропонувати відобранє диет аж до 4 тижнів, або виключенє з палати і відобранє диет до 10 днів.

Интерпеляції в палаті послів мають мати 25 підписів, в палаті панів 10. В палаті буде подавати ся до відомости тільки імя і предмет інтерпеляції, а письменні відповіди на інтерпеляції будуть друкувати ся без відчитуваня.

Від адміністрації.

На почтових опояснах нинішного числа зазначено в коронах квоту залагаючої передплати по день 13. н. ст. лизня с. р., або день до якого сягає заплачена передплата. П. Т. доержників просимо вирівчати залеглість і відновити передплату, бо на кредит не будемо посилати часописи. Просимо приєднувати нам нозих передплатників!

Новинки.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Мануїла; римо-кат.: Згад. св. П. — В понеділок: руско-кат.: Леонтия; римо-кат.: Теобал. — Ві второк: руско-кат.: Юди апост.; римо-кат.: Посіщ. Пр. Д. М.

— Збори Руского Тов. педагогічного, по відправленю торжественного богослуженя, відслуженого о прал. Чавельским, розпочали ся о год. $\frac{1}{2}$ 12 в «Народнім Домі» при поважній участі членів, які майже цілковито заповнили велику салю. Головою зборів вибрано о. радя. Стефановича. Проф. Алиськевич поставив іменем виділу внесенє на іменованє почесними членами за заслуги біля Товариства і шкільництва пню Ольгу Бачиньску, радника суду п. Алексевича з Угнова і емеритованого народного учителя п. Гарасимовича. На внесенє п. др. Копача увільнено секретаря від читаня звіту. Год. $\frac{1}{2}$ 1-шої, наради тривають дальше.

Матеріяли до історії зносин Галичан з Буковинами.

Ч. 39.

Лист Осипа Барвінського до Із. Воробкевича писанай 3. (15.) IV. 1867.

(Дальше).

Не думаю я тутъ розбирати цілу складню (Syntax) нашого народу, я скажу тільки, що наша мова виражає усе якъ найяснійше, мовъ би малює; а що до складні то відсилаю тебе до пісень народніхъ, приповідокъ особливо до Шевченка, Квітки, Куліша, Марко-Вовчка й повторю тутъ тільки те що Основа відповідала разъ своємъ дописувателямъ: «Наша українська мова має въ собі велику вагу і силу і т. д.»

Отакє пише Основа про вагу й силу мови нашої, що я називаю життямъ въ оповіданю. Изъ сего письма Основи добачиш вже самъ, що я хочу через життя (Lebhaftigkeit) й складъ виразити: я скажу тутъ коротко все вібравши, що я бажаю и жадаю відъ утвору, щоби мъ бувъ занятій такъ оповіданемъ автора, щоби я плакавъ, якъ авторъ плаче, ту-

*) Тут поданий довгий цитат, котрий ми опускаємо. — М.

живъ, якъ вінъ тужить; тишився, якъ авторъ типитьсь, високо літати зъ моїми гадками, якъ и авторъ літає; бувъ міжъ тими людьми въ тій стороні (Gegend) де й авторъ є въ своєімъ оповіданю. Все повинно бути живе, образъ за образомъ, малюнокъ за малюнкомъ. Твоє оповіданє „Олена“ відповідає побільшій часті моємъ бажанямъ й чаруєть мене вже самимъ розкладомъ (Plan) хоть самимъ оповіданнемъ не всюди. Оповіданє „Олена“ оповідаєшъ ти самъ не виступаючи оди кожъ яко дієва особа сего оповіданя. Ти зовсімъ здалека, а розказуєшъ ясно усе що сталося. Сежъ друге оповіданє, що безъ имени, не ти оповідаєшъ а оповідає тобі Панько Яворенко найстарший чоловікъ у Золотарівці якъ то разъ той Черноусъ оповідавъ млямъ дітямъ пастушкамъ про лихоліття и про нападъ Татаръ и про неволю Петра та Івги. Повісти звичайно такъ пишуть ся, що або авторъ зовсімъ здалека ніби приглядаючись оповідає своє оповіданє, не виступаючи яко дієва особа въ оповіданю, якъ: Квітка Марусю, Сердешну Оксану, Козирь-дівку, Кочот-пську відьму; Тарас Катерину, Наймачку, Відьму и и.; Кулішъ Чорну Радю; ти Олену, Черницю, и инші писателі, або такъ, що вступає або самъ на сцену яко дієва особа, або виводить дієву особу на сцену и каже їй оповідати, наприкладъ Марко Вовчокъ виступає у «трохъ доляхъ» яко дієва особа и оповідає своє оповіданє, такъ само въ Институтці, Двохъ синахъ и иншихъ утворохъ.

Тарасъ виводить у Москалевій криниці старого недобитка варнаку на сцену и каже єму оповідати, але самъ Тарасъ слухачемъ втогді. Припадку однакожъ нема такого дежъ оповідало одно дієве лице якъ Черноусъ другому не дієвому лицу а теє зновъ авторові.

Висше стоїть таке оповіданє, що авторъ оповідає не виступаючи у німъ яко дієва особа а лишъ яко оповідачъ черезъ свої рефлексії що робить при оповіданю — а ніжъ те, коли автор самъ яко дієва особа виступає. Перше називаю я повістю, а послідне оповіданем. Повість єсть висша и доковальнійша (volkommenener) аніжъ оповіданє тому, що у повісті характери осіб оповіданемъ фактивъ розвиваютьця; в оповіданю звичайно каже оповідачъ, що той або той бувъ такий а такий, опиєує уснособленє и характеръ осіб а не розвиває їхъ въ оповіданю фактивъ. И такъ, я виджу у повісті щось висшого, щось взнесліійшого, як у оповіданю. — Повість зближає ся вже більше до драмату, де тожъ характери дієвихъ осібъ въ їхъ дії (Handlung) розвивають ся. Оповіданє єсть звичайне, легеньке, — повість висша звичайного оповіданя, поважна, більше штучна, розложиста, взнесла.

(Дальше буде).

— Збори львівської філії „Просвіти“ відбуваються нині в салі руского „Сокола“ при доволі значнім зїзді селян зпід Львова. По зборах мають розлюсувати поміж членів 15 полярок (кожда вартости 18 К).

— Геть з москвофільством на угорській Русі! Засїяне на угорській Русі москвофільство починає уступати. Проблески чистої народної ідеї бачимо в тамошній пресї, яка передо всім покликана до береження чистоти народних почувань і з тим живої народної мови. Між иншими угварський тижневник „Наука“ під редакцією о. Августана Волошина старає ся не лише сам писати зрозумілою для угорського народа мовою, але звиває до сего других тамошних писателїв. В 26. ч. „Науки“ з сего року находимо в перєпислї редакції ось яку відповідь на адресу „П. П. Иглова“: „Изъ присланныхъ сочиненій черпаеме надбю, що отъ васъ достанеме еще совєсьмъ хороши труды, особенно въ прозѣ, но и въ стихотворенїяхъ. Но прежде нужво Вамъ чѣмъ больше говорити съ простымъ народомъ и изъ устъ селянъ научити ся тому легкому, мягкому малорускому народному слогу, котрый порозумѣе каждый русин. Не нужно сѣгати намъ высоко, до непонятныхъ долгихъ изреченій „искусственного языка“, ибо мы ищеме для нашихъ русиновъ, и съ ними маємо розвивати нашъ языкъ. Такое дерево, которое не мае корѣнь зароснутый глубоко у землю, легко зломится и отъ малого вѣтра. Такъ и наше письмо мае коренитися въ народной землѣ, изъ малу мае возрастати постепенно“.

— Злет ческого Сокільства в Празї. В середу і-четвер почали зїздитись гості з заграничі на сокільський злет до Праги. Прибуло кількясот Чехів з Америки, руховики з Франції, Німеччини, около 1000 осіб з Відня, дальше з Болгарїи, Сербїи, Будапешту, депутация міста Парижа, три заступники князя Черногори, депутация з Петербурга, представителі руховиків з Москви, депутациї з Загреба, Любляни, Білогорода, хорвацкі послы з Будапешту і 15 руских послів з Відня. Француска депутация явила ся вчєра з привітом у ческого намісника гр. Куденгового. Торжество злету почало ся вчерашньої пятниці концертом на острові Зофїї і величавою регатою з ільмінацією на Молдаві. В народнім театрі відбуло ся представленє опери Сметани „Лїбуша“. Злет запопадає ся імпонуючо.

— 40-літній ювілей вствованя обходить нині польський „Сокол“ матерний у Львові. З тої нагоди зїхало ся до Львова около півтора тисячки умундурованих польских „Соколів“. В походї по польовій службі Божій взяло участь 2.200 пших „Соколів“ (між ними кількадесят селян з Чортківщини і Тернопільщини) та 80 кінних. При сьвятї ювілею відбуде ся посвященє другої сокільнї в середмістю і положенє угольного каміня під сокільню на городецькїм передмістю.

— Іспит зрілости в золочівській гімназї відбув ся в днях 14—22. червня під проводом шкільного інспектора Ем. Дворского. До іспиту приступило 42 публичних учеників і 1 екстерніст. Сьвідоктво зрілости дістали: Вол. Безпалько, Мойс Боксер, Стан. Боденбах, Бл. Вільк, Ант. Власак, Сергій Виханський, Ів. Герман, Григ. Грицай, Стан. Дренгевич, Ад. Заруцкій (з відз.), Лев Зброжек, Ів. Зелляньский, Сал. Златкес, Янкель Кауфман, Осип Крижик, Отто Кристен, Ник. Кульматичкїй, Ів. Лїдеховер, Влад. Марковский, Лазар Оперер, Вас. Пелех, Мих. Присяжний, Тад. Пшилуский, Фр. Уранович, Людв. Чеховский (з відзн.), Ів. Чучман, Мойс. Шехтель, Берн. Шор, Альфр. Шмид (екстерн.), Влад. Юган і Шулем Ювг. Дозволено поправити іспит по ферїях б ученикам, а 3 репробовано.

— Пиянство між гімназіястами. На жидівскім окопци в Кракові найдено оводї між гробами ученика VII кл. гімназіяльної пияного до нестями. Думано спершу, що ученик до-

пустив ся самоубійства, але лікар ствердив у него утрату сьвідомости задля надмірного уживаня алкоголю. Таких „многонадїйних“ молодцїв є більше і по всіх містах. Спеціально у Львові можна найти ночами „золотих“ гімназіястів по сепаратках в шинках і можна нераз чути, як они, вертаючи домів коло півночи, виспівують порнографічні пісоньки. Се-му винні передо всім родичі, а хто хоче про те пересьвідчити ся, най загляне в недїлі до реставрацій. Там найде „чесних“ родичів з нелїтними дїточками і побачить, як дитина потягає пиво, мід або і горівку з батькової склянчини. З такої дитини буде певно пиячина, що переросте свого батька.

— Ювілейні датки на будову великої бурси, Руского Товариства педагогічного приймають: Краєвий Союз Кредитовий, Ринок ч. 10, Руске Тов. педагогічне, ул. Сикстуска 47, всі редакції народних часописів і всі філії руского Товариства педагогічного.

— Бомби в Тифлісі. В середу перевожено з кас до державного банку в Тифлісі 320 тисяч рублів. За возом з грїшми іхало 5 кінних і 2 пших жовнірів та двоє урядників. Коли вїз був на Еріванській площі, напали на него соціалїстичні опришки. Наперед кинено на во-яків одну бомбу, а дальше одну по другій разом щось десять бомб. Підчас загального переполоху опришки утїкли з возом і з грїшми. На місци нападу остало 50 кілька трупів, між ними було 4 жовнірів. Поранених осіб було двічі стілько.

— Подорож ноги. Одна з російских часописів приносить таку історію їзди одної ноги: Недалеко залїзничого „Крївомусїнская“ поїзд переїхав козакови ногу. Козака взято до шпиталю а нога остала на місци нещастя. Робітник залїзнодорожний передав ногу урядникови стації, а сей начальникови. Начальник з своєї сторони віддав ногу жандармскому поліцаєви Жандармерия післала її до шпиталю, в яким находив ся властитель ноги. Тамошний лікар однак відказав ся приняти ногу. Таким чином наступила подорож ноги назад на стацію Крївомусїнская до жени нещасного салдата. Куди жена вислала сю ногу, не знати.

— Дрібні вїсти. П. Іван Зїлпньский одержав на віденськїм університетї степенє доктора фізіологїї. — Скажений кіт покусає вчєра у Львові 4 особи, які вислано до заведеня д-ра Буйвіда в Кракові.

Телеграми

з дня 29. червня 1907.

Льондон. Палата громад відкинула 315 голосами проти 100 внесок на внесене палати лордів а приняла 432 голосами проти 147 резолюцію правительства в справі реформи палати лордів.

Лїсбона. Революційний стан в Португалїї не втратив на силі. Положенє є все грїзне. Правительство замкнуло всі дивенники з вїтком одного. На останній радї міністрів президент міністрів і міністер війни посварили ся і взаїмно себе плюгавили. Серед таких обставин найшов ся гурт визначних мужів державних, як давних і теперїшних членів обох парламентів, професорів університету і инших, які збирають ся на конгрєс в справі ревізїї конститучїї.

Конкурс.

— Видїл Руского Товариства педагогічного оголошує отсим, що прийме на будучий рік шк. до інституту ім. св. Ольги 50 учениць зі шкїл нормальних, видїлових і учительских семінарий. Оплата 40 К місячно; сироти, доньки учителїв і бідних родичів будуть могли в вїтмових случаях одержати знижку до 30 К місячно. Крім сего платить ся: 1) за зу-

житє меблів 10 К річно згори; 2) за зужитє фортепяну 10 К річно; 3) за пранє 2 К місячно. Поданя належить вносити на руки о. Т. Лежогубского, ул. Сикстуска 47 до дня 15 липня 1907. Інститут св. Ольги буде на другий рік розширений, а то з огляду на се, що Тов. педагогічне буде удержувати на будучє лише одєн інститут з причиня, що льокаль і адміністрация потягає за собою великі видатки, яких інститут зі своїх доходів не може покрити, а також з причини великої дєрожнї у Львові. — У Львові дня 20. червня 1907. Від Видїлу Руск. Тов. педагогічного: о. І. Чапельский голова. Др. О. Макарушка.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. червня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В недїлі і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High Life представленє. Білєти вчаснїше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Молитвенник для молодїни,

нове значно розширене виданє, цілий друкований шкільною правописю, вже вийшов з друку. Набувати можна по цїні 50 с, 70 с і 1 К, в книгарнї Тов-а ім. Шевченка, ул. Театральна ч. 1; в Тов. педагогічнїм, ул. Сикстуска ч. 47. в склепї Тов. „Взаїмна Поміч“ в Коломїї.

! К а ш е л ь !

Хто на него не звертає бачности грїшить проти власного тіла!

КАЙЗЕРА

Грудні-Кармельки

з 3-ма соснами.

Лікарско випробовані і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флєгми і закатареню устної ями.

5!20 нот. дол. сьвідокत्व доказує, що они додержують, що прирікають.

П.чка 20 і 40 сотикв.

Доза 80 сотикв.

набувати можна у всіх автїках, дрогґерїях і лїпших корінних торго-влях.

ДЕСЕРОВЕ МАСЛО

добірної якости

і щоденно

сьвіже

в ново отворенім спеціальнім складї масла

Львів, Ринок 10.

Цїна курсу тижневого.

(1—10)